

Avsnitt 7 i SFC2014 Sammanfattning för allmänheten

Det regionala strukturfondsprogrammet i Mellersta Norrland

Inledande översikt

Det regionala strukturfondsprogrammet Mellersta Norrland har som övergripande mål att öka både sysselsättningen och konkurrenskraften i regionens företag. Det ska ske genom insatser som ska stärka konkurrenskraften hos regionens företag och genom att förbättra regionens tillgänglighet och attraktivitet.

Programmet har en total budget på 308 miljoner euro eller närmare 2,6 miljarder kronor och fem insatsområden:

1. Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation
2. Att öka tillgången till, användning av och kvalitet på informations- och kommunikationsteknik, IKT
3. Att öka små och medelstora företags konkurrenskraft
4. Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi
5. Att främja hållbara transporter

Genomförande och typer av projekt

Programmet genomförs övergripande enligt plan. En stor del av projektmedlen, drygt 60 procent, och drygt 190 miljoner euro vilket motsvarar 1 594,1 miljoner kronor (inklusive medfinansiering), har beslutats. Men det finns stora variationer mellan insatsområdena. Inom insatsområdena 2, 3 och 5 är det stor efterfrågan och en stor andel av budgeten har beslutats.

I insatsområde 2 har fyra projekt beviljats hittills. Det finns två olika typer av projekt: utbyggnad av bredband (ortssammanbindande nät) samt insatser för utveckling av e-tjänster. Länsstyrelsen Västernorrland är projektägare till Sveriges största ERUF-projekt med fokus på bredbandsutbyggnad. Projektet heter "Dig 2020" med drygt 27 miljoner euro eller drygt 226, 5 miljoner kronor i totalt stödberättigade kostnader för utbyggnad i Västernorrland. Förutom "Dig 2020" har också Servanet AB, IP Only Network och Kallbygdens fiberförening beviljats projekt där samtliga har fokus på bredbandsutbyggnad i Jämtland. Totalt är det beslutat om nästan 39 miljoner euro (ca 327 miljoner kronor).

I insatsområde 3 har 25 projekt beviljats med en omslutning på totalt 70 miljoner euro (587,3 miljoner kronor). Många av projekten är inriktade på ett av regionens styrkeområden, besöksnäringen. Projektportföljen innehåller även fyra etableringsprojekt samt två projekt inom inkubator/kuvösverksamhet. Insatsområdet innehåller dessutom ett ramprogram för företagsstöd i Jämtland som ägs av Region Jämtland Härjedalen samt ett finansieringsinstrument (riskkapital) som drivs av Almi. Resterande projekt är en blandning av kompetenshöjande projekt med fokus på affärsutveckling inom industri, digitalisering, integration, finansiering och nyföretagande. 19 av projekten ägs av privata aktörer/branschorganisationer/stiftelser

och resterande sju ägs av offentliga aktörer.

I insatsområde 5 finns fyra beviljade projekt. Mittstråket (det största projektet inom hela ERUF Mellersta Norrland) som fokuserar på att genom investeringar och strategiska satsningar lyfta landsväg och järnväg längs E14 från Sundsvall till Storlien/Trondheim. Med koppling till Mittstråket finns också projektet Hållbara resor som fokuserar mer på ökad användning av kollektivtrafiken och de investeringar som görs i Mittstråket. De två övriga är Inlandsbanans projekt om omställning till förnyelsebara drivmedel samt Inlandsbanans investeringsprojekt i bärighetshöjning på sträckan Brånan-Brunflo. De fyra projekten har tillsammans en omslutning på 49 miljoner euro, d.v.s. drygt 411 miljoner kronor.

Lägre andel av budgeten har beviljats i insatsområde 1. Det beror främst på regionala prioriteringar av de stora infrastrukturprojekt som nämns ovan, snarare än på bristande efterfrågan. I projektportföljen inom insatsområde 1 finns sex beviljade fullskaliga projekt, samt en förstudie. Mittuniversitetet är projektägare till de flesta av dessa. Projekten handlar framför allt om satsningar på att utveckla innovationsmiljöer och kluster med koppling till regionens styrkeområden enligt smart specialisering, och kan i huvudsak delas in i tre kategorier: sport- och outdoor-branschen, projekt inom digitalisering, samt projekt inom området energieffektivisering samt förnybara material. De beviljade projekten har en total omslutning på nästan 20 miljoner euro (167,8 miljoner kronor).

I insatsområde 4 är det däremot främst en låg efterfrågan, dvs. få ansökningar, som medfört att endast ett genomförandeprojekt har beviljats och endast tre procent av budgeten är in-tecknad vid 2016 års utgång. Det enda genomförandeprojektet handlar om att bygga laddstolpar/laddstationer för elbilar i Härnösands kommun. Den totala omslutningen för de projekt som beviljats är 558 664 euro (4 687 191 kronor).

Tillväxtverket har efter samråd med strukturfondspartnerskapet beslutat om ett snabbspår för förstudier inom insatsområde 4. Det har lett till att fyra förstudier beviljats under året. Förhoppningen är att dessa förstudier ska leda till att det kommer in fler ansökningar om genomförandeprojekt i kommande utlysningar. Tillväxtverket arbetar vidare aktivt med att öka intresset för insatsområdet genom att informera och föra dialog med potentiella projektägare, anordna inspirationsdagar och ha återkommande dialogmöten med regionalt utvecklingsansvariga.